BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL { In România 8 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 28.464/939

Nr. 222 Miercuri 14 August 1940
8 Pagini P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni. Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Iascris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ACȚIUNEA DIN UMBRĂ

Hotărîrea Jugoslaviei și a Bulgariei de a dizolva francmasoneria a pus din nou în discuție, în presa internațională, rolul păgubitor pe care l-au jucat pretutindeni asociațiile masonice, a căror acțiune din umbră a avut multă vreme un cuvânt decisiv.

Mii de volume pro și contra s'au scris în toate țările despre activitatea francmasonică, ale cărei directive se primeau totdeauna din taine misterioase și ale cărei țeluri erau neînțelese chiar de massele adepților din diferite țări.

O definiție justă a dat-o Ștefan Radici, omul politic croat, acuzat pe nedrept, că a susținut masoneria și politica ei, definiție înserată într'un articol din ziarul „Obzor" din Zagreb, prin care se respinge ideologia acestor asociații secrete „asociații cari nu protejau decât pe membrii lor în detrimentul intereselor generale ale poporului".

Nu poate fi o activitate rodnică pentru colectivitate, nu poate fi valabilă pentru propășirea unei țări și a unui neam, concepția sprijinirii mutuale a câtorva în paguba intereselor celor mulți.

Membrii asociațiilor cari lucrează în întuneric, pot progresa personal, pot să-și înlesnească reciproc averi și onoruri, pot să sprijine pe ai lor pe această cale, dar toate acestea se fac în paguba propășirii normale, generale, a neamului întreg, în paguba muncii constructive și a selecționării bazată pe valorificarea meritelor reale.

Puterea de viață a unei națiuni nu se sprijină însă pe cei câțiva cari și-au apropiat pe căi dolosive, în paguba intereselor generale, bunurile materiale ce pe sfântă dreptate se cuveneau colectivității.

Solidaritatea sufletească, națională a tuturor fiilor aceluiaș neam, nu se poate consolida temeinic dacă, peste criteriile firești de distribuire și selecționare, o mână de oameni se institue cu puteri hotărîtoare și aplică alte norme, personale, de apreciere împotriva intereselor generale, precumpănitoare.

Greșeli de asemenea natură au făcut și alții, în multe țări, nu numai cei din asociațiile secrete.

Astăzi însă, după adânca frământare ce zgudue lumea, reese încă mai evident adevărul, că o națiune care ține să-și afirme cu tărie dreptul său la viață liberă, trebuie să se sprijine pe solidaritatea deplin închegată a celor mulți și ea nu se obține decât stabilind principiul de bază al oricărei conduceri: în primul rând interesele generale, adică ale neamului întreg, ale țării, ale maselor populare.

SĂ CREDEM, DAR SĂ FIM GATA!

Nu se poate tăgădui de nimeni greaua sarcină, pe care destinul a pus-o pe umerii guvernului actual și de care el nu poate avea altă răspundere, de cât aceia pe care o are fie ce individ din colectivitatea română, care n'a reacționat la timp în limita puterilor lui ca să împiedice să ajungem nepregătiți ceasul de acum.

De sigur că sunt mulți alții pe de-antregul vinovați direct că nu au făcut ceea ce trebuia spre a înlesni țării o situație avantagioasă într'o eventualitate, care nu era greu de prevăzut de câțiva ani încoace și pentru care s'au găsit chiar și oameni cari să le atragă atențiunea. Dacă jocul împrejurărilor cere ca acest guvern și generația aceasta să fie cei cari să îndeplinească „fapta cea mare" — cum o numea marele Take Ionescu, în discursul celebru din 1915 asupra instinctului național — a asigurării existenței neamului românesc, guvernul este dator s'o îndeplinească în bărbăție și să nu să teamă de a spune, când ceasul va suna, **„Alea jacta est".**

In situația de astăzi, calea cea mai bună de urmat ni se pare a fi aceea pe care a adoptat-o d. prim ministru Gigurtu, când în discursul său de la Radio, a afirmat că este hotărît SA SPUNA ADEVARUL ȘI SA NU ASCUNDA ȚAREI NIMIC. Nu știm dacă în hotărîrea sa, a avut vre-o influență sfatul ce am dat cu câteva zile înainte, când am scris — cu privire la evenimentele în curs: „SA SE SPUNA ȚAREI ADEVARUL"; totuși nu mă pot opri de a aduce laude d-lui prim ministru că s'a hotărît la această atitudine. Prea am trăit multă vreme în minciună și prea este nevoie pentru a avea sprijinul unanimității țării într'o situație ca cea de astăzi, ca ea să știe din vreme tot adevărul. Cuvântarea primului nostru ministru poate înlesni calea DREPTAȚII, despre care vorbea și ministrul nostru de externe, căci nu este „eroism de paradă" — așa cum i-a plăcut unui redactor de la un mare ziar german să califice felul presentărei chestiei românești — când chiar mili-tari germani de cea mai înaltă valoare au mărturisit eroismul nostru în lupte. Nu este nici creare de atmosferă, cum le-a plăcut altora să califice această presentare întemeiată numai pe adevăr.

Este numai purul adevăr și dreptate în spusele primului ministru, dar ca tot ce este omenesc, adevărul și dreptatea nu sunt lucruri absolute, căci atunci s'ar transa repede de tot diferendele între oameni și națiuni. Ele sunt noțiuni relative și pot regula diferendele dintre oameni și națiuni numai dacă în spatele lor se găsește bună credință și de o parte și de alta. Aceasta, însă poate fi influențată de o rea înțelegere a situațiilor, de egoisme rău înțelese, de dorința de a profita într'o anumită conjunctură ce se pare favorabilă și de alte multe imponderabile cari pot scăpa sau pot fi neînțelese de adversar.

Tot meritul celui însărcinat cu susținerea unei cause, este de a ști să o presinte în absoluta ei realitate, în lumina cea mai adevărată, pe care nici adversarul să nu o poată tăgădui, oricare i-ar fi pornirea. Negreșit că și atunci, un adversar rău, un adversar obișnuit să se folosească de neadevăr, un adversar căruia împrejurările i-au permis multă vreme să profite de slăbiciunea ori de ignoranța cuiva, nu s'ar da bătut, dar atunci intervine judecata făcută de un al treilea.

Primul ministru și ministrul de externe, spunându-ne că dorința celor două mari puteri triumfătoare azi în Europa este să ne înțelegem de bunăvoie cu adversarii noștri Unguri și Bulgari, și lăsându-ne a înțelege că în caz de nereușită au să judece ele — situația pentru noi nu ar părea să aibă nimic tragic, dacă luăm de bune — și nu am avea nici un motiv să ne îndoim de sinceritatea declarațiunei lor, — că ele vor în această parte a Europei să se statornicească „O PACE BAZATA PE DREPTATE".

Ca să-și întregească neamul și hotarele, Germania și Italia cu mult înaintea noastră au făcut timp de nenumărate decenii sforțări cari au dus la triumful dreptății și adevărului, care este și dreptatea și adevărul nostru. Noi nu voim altceva, de cât aceia ce au voit și au urmărit cu persistență și ele: să ne apărăm ca și ele neamul întregit și hotarele pentru cari s'a vărsat sângele a milioane și de italieni și de germani și de români.

Cu Italia nu am avut nici o dată nici un diferend. Ea ne-a recunoscut hotarele și întregirea neamului și prin tratatele de la 1919 și prin înaintașii celor de azi, între care eroul național Manzini care la 1848 fusese exilat în Anglia pentru aceiași cauză a întregirei Italiei ca și Dumitru Brătianu pentru unirea Principatelor și pe care-l considera în scrisorile sale către Ledru Rolin atotputernic atunci în Franța, ca pe un frate.

Germania, când nu era de cât Prusia din 1856 și se desbătea la Constantinopol chestiunea Principatelor Dunărene, a fost cea mai bună înțelegătoare și susținătoare a drepturilor noastre, iar în conflagrația din 1916, noi nici nu i-am declarat ei război și nu am făcut de cât să ne apărăm și să luptăm pentru întregirea hotarelor și adunarea întregului neam românesc într'un singur stat. De ce azi, când într'o țară Ducele Mussolini și în cealalta Führerul Hitler, cari vor lăsa omenirei pentru eternitate, pecetea marilor lor genii, să nu fim judecați fără ură, fără părtinire și numai după dreptate? Ar însemna altfel că ei ar vrea să fim despuiați de dreptul nostru, fără măcar a ne apăra. Onoarea lor nu le-ar permite o astfel de atitudine.

Chestia, care trebue să ne preocupe azi, este cine ne va reprezenta și cum va prezenta drepturile noastre, cari sunt clare ca lumina zilei.

Speranța noastră este, cum spuneam și zilele trecute, că în ceasul suprem, omul providenței **va apare** și ne **va apăra** sau ne va deschide ochii că fără onoare nu putem trăi.

Să credem, dar să fim și gata.

STELIAN POPESCU

DUPĂ LUPTĂ

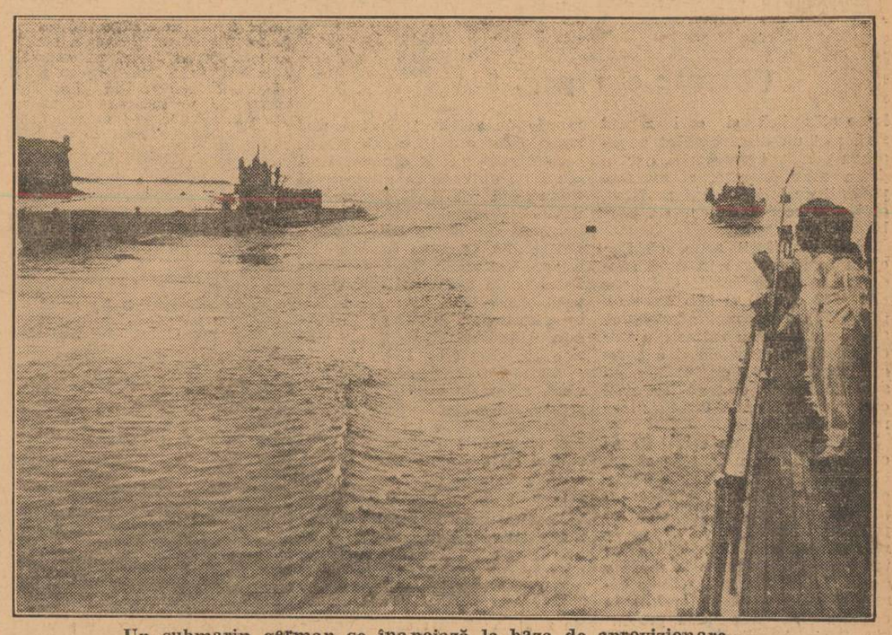

Un submarin german se înapoiază la baza de aprovizionare

O MARE BĂTĂLIE AERIANĂ
DE-ASUPRA COASTEI ENGLEZE ȘI MĂRII MÂNECII
Avioane de bombardament germane au atacat portul militar englez Portland

Berlin, 11 (Rador). — Un comunicat special al înaltului comandament al forțelor armate germane anunță:

Formațiuni de luptă ale aviației germane au atacat astăzi (Duminică) portul de războiu englez Portland. Cu bombe care și-au atins bine ținta, instalații importante ale portului au fost distruse și cisterne de petrol au fost incendiate.

In cursul raidului, s'au desfășurat, în mai multe locuri deasupra Mării Nordului, lupte aeriene înverșunate între avioanele de vânătoare germane care însoțeau avioanele de bombardament și formațiuni de vânătoare britanice, cu mult superioare din punct de vedere numeric.

După cum se semnalează până în prezent, au fost doborâte 73 avioane britanice.

Dintre avioanele germane, 14 nu s'au înapoiat la baza lor.

Luptele deasupra Mării Mânecii continuă, așa încât situația definitivă va putea fi comunicată abia diseară.

AMANUNTE ASUPRA ATACULUI

Berlin 11 (Rador). — Agenția D.N.B., dă următoarele detalii asupra atacului dela Portland:

Avioane de bombardament obișnuite și avioane de bombardament în picaj germane au bombardat astăzi cu succes instalațiile de pe cheiurile și din portul de războiu englez Portland. Atelierele de reparații ale șantierelor statului englez, cisternele de benzină și bateriile de coastă locale au fost atacate cu acest prilej. S'au constatat mari incendii la cisterne și pe dig, care este singura cale de comunicație între peninsula cisternelor și uscat. Deasemenea, au fost constatate explozii puternice la clădirile care adăpostesc cazanele și mașinile din port.

Aproape toate vapoarele ancorate în port au fost complect distruse.

Formațiunile de vânătoare, însărcinate cu protecția avioanelor de bombardament și a celor de bombardament în picaj au doborât ele singure, după cât se semnalează până acum, 40 de avioane inamice.

Mai multe baterii antiaeriene, care încercaseră să respingă avioanele germane, au și încetat focul.

Bătălia continuă.

ZIDURILE CHEIULUI PORTULUI S'AU PRABUȘIT

Berlin, 11 (Rador).— Agenția D. N. B. transmite:

Martori oculari arată că, în urma raidului de Duminică al aviației germane, zidurile cheiului din portul de războiu englez Portland s'au prăbușit.

Printre epave, se văd în apele portului numeroase vapoare în flăcări, care se înclină treptat.

Pe cheiuri se văd pretutindeni gropi imense.

O parte din antrepozite s'au prăbușit, iar altele ard.

Baloane de baraj și avioane de vânătoare doborâte lângă Dover

Berlin, 11 (Rador).— Agenția D. N. B. transmite:

In cursul unor acțiuni izolate, întreprinse deasupra Mării Mânecii independent de marea bătălie aeriană desfășurată Duminică, 7 baloane de baraj și 5 avioane de vânătoare „Spitfire" au fost doborâte în apropiere de Dover.

Avioanele de vânătoare germane au mai doborât 2 avioane „Bristol Blenheim" în apropiere de Southampton și 2 avioane de vânătoare „Spitfire" în apropiere de Canterburry.

COMUNICATUL ENGLEZ

Londra, 11 (Rador). — Comunicatul comun, publicat de amiralitate, de ministerul aerului și de ministerul securității interne, declară:

In urma acțiunii întreprinse azi dimineață deasupra Mării Mânecii, avioane inamice au atacat Weymouth și Portland. Ele au fost atacate de avioanele noastre de vânătoare.

Cifrele definitive nu sunt deocamdată cunoscute, dar se știe că astăzi au fost distruse în total 50 de aparate inamice. Dintre avioanele noastre de vânătoare lipsesc 19, dar se speră că unii dintre piloți au scăpat nevătămați.

Au suferit stricăciuni mai multe case. Deasemenea au fost pricinuite stricăciuni la căi de: comunicație și a fost incendiat un rezervor de petrol, dar incendiul a fost stins repede.

Au fost mai multe victime, dar puține dintre ele au fost serios rănite. Nu se semnalează decât un mort.

In timpul atacului asupra Portlandului, avarii ușoare au fost pricinuite de schije la două vapoare ale marinei de război.

Niciun alt vas sau ambarcațiune nu a suferit vreo stricăciune oarecare.

Bombele, care au căzut pe sol, au pricinuit oarecari pagube unor clădiri navale, inclusiv spitalul naval.

*

Londra, 11 (Rador). — Agenția „Reuter" transmite:

Avioane de vânătoare germane, înarmate cu tunuri, au atacat barajul de baloane al unui oraș de pe coasta de sud-est a Angliei. Atacul s'a produs Duminică dimineață, având un remarcabil caracter de surprindere.

Avioanele germane s'au apropiat de coastă menținându-se la o mare înălțime și apoi, oprind motoarele, au coborât în sbor planat, cu mare viteză, trăgând în baloane cu mitralierele și cu tunurile.

Spectatorii au văzut un balon plesnind și luând foc.

Artileria antiaeriană a intrat în acțiune și a izgonit vioanele inamice. Se crede că aparatul „Messerschmitt", care incendiase balonul, a fost doborât în mare și că pilotul lui s'a aruncat cu parașuta.

NEGOCIERILE DIRECTE

Raporturile dintre state au avut totdeauna de câștigat prin contactul direct între ele, prin înțelegerea în toate domeniile, economice sau politice, rezultată din convorbiri și negocieri directe și fără intervențiile, chiar atunci când sunt binevoitoare, ale terților. Cu atât mai puțin au putut servi interesele reale ale părților, presiunile vreunui terț.

Această convingere a călăuzit totdeauna politica externă a României și de aceea, în raporturile ei cu celelalte state și în deosebi cu vecinii, ea a căutat calea discuțiilor și negocierilor directe, urmate cu bună credință și cu lealitate. Desigur, buna credință și lealitatea sunt condițiile esențiale și obligatorii pentru ambele părți, când se urmărește o înțelegere serioasă și definitivă și grație căreia să se poată stabili pentru viitor relații temeinice de încredere reciprocă și o colaborare lipsită de resentimente.

In dorința ei de a contribui la consolidarea păcii în regiunea balcanică și dunăreană, România de repetate ori a afirmat dorința ei de a soluționa problemele care au împiedicat până acum stabilirea unei înțelegeri cu vecinii ei de la Vest și dela Sud, prin negocieri directe. Ea a manifestat și acum aceeași dorință și înțelege să nu se opună la o soluțiune, care respectând principiile fundamentale ale dreptății ca și temeiul național al constituirii statelor, ar deschide drumul unei așezări temeinice de colaborare și de încredere reciprocă. Pentru aceasta intervențiile terților și mai ales presiunile nu sunt numai inutile dar pot fi chiar dăunătoare.

Politica României politică de pace, nu a avut și nu are nevoe de nici o presiune străină în negocierile ei, fiindcă ea este însuflețită de un ideal legitim și conform cu dreptatea istorică, geografică, națională și culturală și fiindcă ea știe că se pot găsi soluțiuni pentru problemele cele mai grele, dacă spiritul de dreptate este și călăuza vecinilor ei, și dacă aceștia nu vor nesocoti acest întreg complex, din care nu se pot ignora nici anumite considerațiuni de ordin sentimental.

BULETIN ARHEOLOGIC ȘI NUMISMATIC

ARHEOLOGIA ȘI NUMISMATICA
IN SERVICIUL CONTINUITĂȚII DACO-ROMANILOR

de CONST. MOISIL

Cele mai multe dintre tezaurele de obiecte antice, pe care le-am descris în Buletinele precedente — și în special tezaurele înstrăinate — datează din ultimele veacuri ale imperiului roman, din așa numita epocă a năvălirilor barbare, sau a migrațiunii popoarelor.

Această epocă are o importanță specială pentru istoria Daciei, ca și pentru istoria poporului românesc, de oarece în acest timp provincia noastră a fost deslipită de imperiu și ocupată de năvălitorii germani: Goți, Gepizi, etc.

Este foarte curios că deși pentru întreg timpul de 166 de ani cât a stat Dacia sub stăpânirea romană, nu ni s'a păstrat aproape nici o informație a vreunui scriitor antic despre viața și evenimentele de aici, pentru pierderea acestei provincii avem o sumă de notițe de scriitori din veacul al IV-lea, al V-lea, și al VI-lea cari relatează pe scurt acest eveniment.

Adevărat, că acești scriitori sunt aproape toți niște simpli compilatori, lipsiți de orice va-

(Continuare in pag. 2-a)

DERAEREA
UNUI TREN ACCELERAT IN IUGOSLAVIA

Belgrad, 11 (Telegraph Orient). — In Serbia occidentală, pe linia Belgrad-Sarajevo, un accelerat în drum spre Belgrad, a deraiat, azi dimineață la orele 5. Două vagoane tixite cu călători au căzut într'o prăpastie. Ca printr'o minune n'a fost niciun mort, numai 4 grav răniți și câțiva ușor răniți.

MINISTERUL DE INTERNE
A FIXAT DOMICILIU OBLIGATORIU UNUI AL DOILEA LOT DE ALARMIȘTI

Ca urmare a comunicatului dat publicității în zilele de 8 și 9 August 1940, ministerul de interne face cunoscut că — în aplicarea dispozițiunilor legii pentru apărarea ordinei în stat pe bază de jurnal al consiliului de miniștri, un al doilea lot de colportori de știri false și alarmiste a fost ridicat și transportat în lagărul unde li s'a fixat — potrivit art. 38 din lege — domiciliu obligatoriu.

Persoanele care fac parte din acest al doilea lot sunt următoarele:

Haim Schor, zis Soreanu, Bergman Arthur, Becheru Lucian, zis Lucaci, Terianu Nicolaie, Saul Marc, Edelstein Haim, Laszlo Leopold, Zichel Carol, Segal Iosef, Todan Ferenț, Craioveanu Iosef, Lupu Săboanu, Procopovici Ion, Louis Levy, Magdaleno Gheorghe, Iancovici Emil.

Toate persoanele de mai sus domiciliază la București.

Ministerul de interne a hotărît cea mai severă aplicare a dispozițiunilor cuprinse în articolul 323 și următoarele din codul penal, cum și a legii pentru apărarea ordinei în stat, astfel că absolut tuturor persoanelor identificate deja, precum și celor ce se vor mai descoperi, li se va fixa domiciliu obligatoriu, potrivit prevederilor legii.

Repetăm îndemnul oficial de care toți oamenii conștienți trebue să țină seamă:

nu colportați svonurile lansate de cei interesați să creeze o stare de neliniște în rândurile populației;

nu dați crezare știrilor alarmiste;

mențineți și impuneți calmul atât de necesar clipelor pe care le trăim.

ALARMIȘTI ARESTAȚI ȘI TRIMIȘI IN JUDECATA CURȚILOR MARȚIALE

In conformitate cu dispozițiunile legii pentru apărarea ordinei în stat, completate prin ordonanțe date de comandamentele militare, organele direcțiunii generale a Poliției și Siguranței Statului au arestat în ziua de 30 Iulie a. c. pe Meszaros Zoltan din Cluj; în ziua de 5 August a. c. pe Pavel Marin din Galați și în ziua de 10 August a. c. pe Axente Gheorghe din București, trimițându-i în judecata curților marțiale respective, pentru răspândirea de știri alarmiste.

M. S. Voevodul Mihai ascultând la ședătoarea străjerească dela Predeal

ȚĂRILE CONSIDERATE INAMICE DE CĂTRE GERMANIA

Berlin, 11 (Rador). — *Pe baza nouei ordonanțe, prin care toate bunurile germane, care se află în țările inamice urmează să fie declarate, Norvegia, Olanda și Belgia, nu vor fi socotite ca țări inamice, în sensul acestei ordonanțe.*

Ca țări inamice sunt considerate Anglia și Franța, împreună cu coloniile, protectoratele și țările sub mandat, aparținând celor două state, precum și Egiptul, Sudanul, Irakul și Monaco.

SOLDELE SUBOFIȚERILOR ȘI TRUPEI AU FOST SPORITE SIMȚITOR

Comunicatul ministerului apărării naționale

Guvernul, în grija sa pentru acei cari stau de strajă la granițele țării, și preocupat de gândul ca absolut toți salariații Statului să beneficieze deopotrivă de îmbunătățirea stării lor materiale, a hotărît ca începând din luna August a. c., soldele subofițerilor și trupei să fie simțitor sporite.

In consecință, cu începere din luna August, subofițerii vor primi un spor de soldă de 500 până la aproape 600 lei lunar.

Sergenții vor primi 4 lei pe zi în loc de 1,35 lei.

Caporalii 3 lei în loc de 0,90 lei.

Soldații 2 lei pe zi în loc de 0,45 lei.